

Strategisk rammekontrakt 2022-2025

Arkitektskolen Aarhus indgår en strategisk rammekontrakt med uddannelses- og forskningsministeren.

ARKITEKTSKOLEN AARHUS

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Aarhus, 20. januar 2022

Bestyrelsesformand
Carsten With Thygesen

København, den 9. marts 2022

Uddannelses- og forskningsminister
Jesper Petersen

Strategisk rammekontrakt 2022-2025

Den strategiske rammekontrakt indeholder strategiske mål for Arkitektskolen Aarhus' kerneopgaver.

Status og varighed

Den strategiske rammekontrakt gælder fra 1. januar 2022 til 31. december 2025.

Såvel institutionen som ministeren kan tage initiativ til at genforhandle de strategiske mål, hvis f.eks. de økonomiske forhold for institutionen ændres væsentligt fra det forudsatte, eller hvis nye udfordringer betyder, at det vil være hensigtsmæssigt at ændre de strategiske mål i kontrakten. Ændringer i kontrakten forudsætter enighed mellem bestyrelsen og ministeren.

Afrapportering og opfølgning på målopfyldelse

Institutionen afleverer en årlig statusredegørelse for arbejdet med rammekontraktens mål. Statusredegørelsen skal indeholde en overordnet vurdering af perspektiverne for målopfyldelse med dokumentation for udviklingen i de fastsatte indikatorer. Statusredegørelsen skal endvidere indeholde en beskrivelse for gennemførte understøttende indsatser for målopfyldelse, der synliggør institutionens grundlag for at realisere målene.

For hvert strategisk mål er fastsat indikatorer med tilhørende specifikke datakilder. Identificeres der i kontraktperioden nye relevante datakilder, der kan belyse udviklingen for en konkret indikator, kan disse erstatte eller supplere datakilder i kontrakten. Anvendelse af nye datakilder i rammekontrakten forudsætter enighed.

Ved kontraktens udløb opgør institutionen den endelige opfyldelse for hvert af de strategiske mål. Det sker på baggrund af en redegørelse for udviklingen i hver af

de fastsatte indikatorer i den strategiske rammekontrakt, herunder beskrivelse af de understøttende indsatser i kontraktperioden.

Med udgangspunkt i institutionens opgørelse foretager ministeriet en vurdering af den samlede målopfyldelse af rammekontrakten.

Strategiske mål i rammekontrakten

Arkitektskolen Aarhus på Exners Plads

Arkitektskolens studerende, ansatte og eksterne samarbejdspartnere vil opleve helt nye og inspirerende fysiske rammer omkring skolens forskelligartede aktiviteter, efter at arkitektskolen i august 2021 flyttede ind i landets første nybyggede arkitekt-skole, centralt beliggende ved Godsbanerealerne i Aarhus.

De nye fysiske rammer vil få stor betydning for den måde som undervisningen, forskningen og skolens samspil med det omgivende samfund vil blive. Alene det, at alle skolens studerende og ansatte bliver samlet i én bygning fremfor at være spredt på ni forskellige lokaliteter, vil styrke sammenhængskraften og dialogen på tværs af studieenheder og forskningslaboratorier. Hertil kommer state-of-the-art værkstedsfaciliteter og auditorier, som vil danne fantastiske rammer for livet på arkitektskolen og medføre en åbning af skolen udadtil samt en markant udvikling af samarbejdsformer i både forsknings- og undervisningssammenhænge til gavn for uddannelsen af fremtidens arkitekter.

Fysiske rammer er som bekendt helt afgørende for, hvordan livet udfoldes. Dette gælder også for skolens studie- og læringsmiljø. I lyset af de seneste års blotlægning af et alt for højt stress-niveau blandt skolens studerende, vil vi i de kommende år gøre en målrettet indsats for at styrke de studerendes trivsel. Vi forventer, at de fysiske rammer på den nye skole får positiv betydning for, hvordan de arkitektstuderende kommer til at trives, og vi vil derfor fra første færd sætte aktivt ind med tiltag, der bedst muligt kan understøtte trivsel og dermed højt læringsudbytte for alle.

Behovet for grøn omstilling og bæredygtighed fylder stadig mere både nationalt og internationalt. Arkitektskolen har igennem de senere år oprustet forskning og uddannelse inden for bæredygtig arkitektur. Vi vil i de kommende år skærpe kvaliteten af uddannelsen og forskningen inden for området for at sikre, at de studerende opnår tydelige og relevante kompetencer. Dette skal ske igennem en markant styrkelse af det, vi ser som vores kerneopgave: at understøtte og styrke en *holistisk* tilgang til det byggede miljø. På denne baggrund vil arkitektskolen sætte øget fokus på bæredygtighed i skolens forskning og undervisning, herunder nye efter- og videreuddannelses tiltag over for branchen.

Arkitektskolens tilgang til bæredygtighed og byggeri generelt, baserer sig på en kunstnerisk tilgang, som er unik for arkitektuddannelsen. Den kunstneriske tilgang opøves gradvist gennem uddannelsen via de projekter, som skolens studerende arbejder med. Det er vores oplevelse, at der er behov for at tydeliggøre og videreudvikle det kunstneriske metodiske fundament under uddannelsen i takt med den samfundsmæssige udvikling, ikke mindst i forhold til de grønne dagsordner.

Arkitektskolen Aarhus vil derfor i kontraktperioden 2022-2025 arbejde med følgende strategiske mål for vores kerneopgaver:

1. De studerende skal opnå et højt læringsudbytte i en tryk studiekultur med høj trivsel.
2. Overføre viden om bæredygtighed og grøn omstilling til branchen gennem stærke dimittender og relevante efter- og uddannelses tilbud.
3. Bedrive forskning af høj kvalitet, der skal bidrage til en bæredygtig udvikling af arkitektfaget og byggebranchen.
4. Videreudvikle en tydelig og eksplicit kunstnerisk tilgang, der skal understøtte uddannelsen og bidrage til udviklingen af samfundet.

Strategisk mål 1

De studerende skal opnå et højt læringsudbytte i en tryk studiekultur med høj trivsel

Arkitektskolen Aarhus vil sikre et trygt, inspirerende og ambitiøst studiemiljø med rammer, som giver plads til at eksperimentere, fejle og tænke nyt. Dette skal ske samtidig med, at studieintensiteten og den høje kvalitet i uddannelsen fastholdes. Arkitektskolen vil sætte særligt fokus på studiekulturen, uddannelsesstrukturen og didaktikken som centrale elementer i at styrke studiemiljøet.

Motivation og ambition for målet

Trivsel er grundlag for læring. Hvis man ikke føler sig tryk og tilpas i det miljø, man befinder sig i, reduceres evnen til at optage ny viden og i særdeleshed modet til at kaste sig ud i noget ukendt, som er en grundlæggende forudsætning for arkitektuddannelsen. Den nationale studiemiljøundersøgelse fra 2018 viste, at de studerende på arkitektskolen oplever en meget høj grad af stress på uddannelsen. Det drejer sig om 41% af de studerende på Arkitektskolen Aarhus, som altid eller ofte oplever stærke stresssymptomer. På landsplan drejer det sig om 18%. Den seneste studiemiljøundersøgelse fra 2020 initieret af Uddannelses- og Forskningsministeriet viser, at der fortsat er udfordringer med de studerendes oplevelse af stress på uddannelsen.

Der findes i den kreative og skabende proces en naturlig eller positiv tvivl. Det er en tvivl, der får en til at afprøve en anden vej og måske gennem denne finde det helt rigtige. Man ved ikke, hvor vejen fører hen, men man nyder at bevæge sig ned af den og har en tro på, at der kommer noget godt ud af anstrengelserne. Denne tvivl skal vi dyrke og italesætte positivt. En anden tvivl er den, der holder én vågen om natten, får én til at arbejde af pligt frem for lyst og flytter tankerne fra projektet til personen – er jeg god nok? Det er denne negative tvivl, der i sidste ende bliver til mistro og stress. Vi har en ambition om at reducere mistro og stress for at sikre det højst mulige læringsudbytte for skolens studerende. Dette skal ske samtidig med, at studieintensiteten og den høje kvalitet i uddannelsen fastholdes.

Allerede i forbindelse med arbejdet omkring den strategiske rammekontrakt for 2018-2021 har de studerendes trivsel været vigtig for at opnå det strategiske mål om, at de studerende skal opnå et højt læringsudbytte. Selv om et fokus på de studerendes trivsel ikke direkte fremgik af kontrakten i 2018. Der er iværksat en række initiativer for at styrke de studerendes trivsel, herunder nedsættelse af et Trivselsråd, som arkitektskolen ønsker at arbejde videre med i den kommende periode.

Arkitektskolen vil i den kommende periode tage afsæt i Trivselsrådets anbefalinger til en forbedring af de studerendes trivsel med øget fokus på områderne *studiekultur*, *uddannelsesstruktur* og *didaktik*. Det drejer sig eksempelvis om et styrket fokus på forberedelsen af de nye studerende til undervisningen og livet som studerende på arkitektskolen gennem et særligt forløb i de første måneder af uddannelsen. Der skal herudover arbejdes med curriculum med fokus på, hvordan fremtidens arkitektuddannelse skal se ud og hvilke læringsmål, det kræver samt den nødvendige struktur for at få det til at lykkes.

Grundlag for vurdering af målopfyldelse

Målopfyldelsen baseres på en samlet vurdering af den opnåede effekt ved udgangen af kontraktperioden. I vurderingen af målopfyldelsen indgår den afsluttende statusredegørelse, der jf. ovenfor omfatter dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer samt redegørelse for gennemførte understøttende aktiviteter.

Fastholde et højt læringsudbytte

- Frafald på første studieår. (Baseline 2019: 2,6 pct.; Kilde Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus).
- "Hvor mange timer bruger du på undervisning, selvstudium og praktik på en typisk uge i dette semester?" (Baseline 2020: 42,8 timer (median); Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Danmarks Studieundersøgelse; opgøres i ulige år).

Sikre høj trivsel blandt de studerende

- "Har du oplevet stærke stress-symptomer i forbindelse med dit studie i dagligdagen?" (Baseline 2020: 41 pct. af de studerende svarer 1. "Altid" eller 2. "Ofte" på spørgsmålet på en skala fra 1-5; Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Danmarks Studieundersøgelse; opgøres i ulige år).

Strategisk mål 2

Overføre viden om bæredygtighed og grøn omstilling gennem stærke dimittender og relevante efter- og uddannelses tilbud

Arkitektskolen vil tilbyde undervisning med udgangspunkt i en grundlæggende bæredygtig tilgang til arkitekturen, som er afgørende for, at fremtidens arkitekter kan bidrage aktivt og kreativt til den grønne omstilling.

Arkitektskolen vil bl.a. arbejde med curriculum og sikre, at kompetencer inden for bæredygtighed styrkes, som efterspørges af branchen.

Arkitektskolen vil herudover udveksle og overføre viden inden for bæredygtighed og grøn omstilling gennem efter- og videreuddannelses tiltag, som skal imødekomme branchens stigende behov for ny viden og kompetencer til eksempelvis at håndtere klimaudfordringer.

Motivation og ambition for målet

Vores samfund har brug for stærke, innovative og kulturelt forankrede bud på de udfordringer, det står overfor. Fremtidens arkitekter skal gennem deres faglige dannelse og kompetencer bidrage til den grønne omstilling og give bud på, hvordan vi skal leve og trives som et helt land, hvor det ikke kun er de største byer, der muliggør en meningsfuld tilværelse fra barndom til alderdom. Både skolens studerende, aftagere og det omgivende samfund efterspørger viden om bæredygtigt byggeri og bæredygtige løsninger i udviklingen af by og land. De studerende fra arkitektskolen skal være rustet til at håndtere denne opgave.

På nuværende tidspunkt har et af arkitektskolens undervisningsprogrammer et særligt fokus på bæredygtighed, mens de øvrige to programmer integrerer bæredygtighed i undervisningen på forskellige måder. Aktuelt arbejdes der med bæredygtighed med fokus på blandt andet klimatilpasning, kulturarv, brug af bæredygtige materialer og byggemetoder, byudvikling, digitalisering, genbrug, livscyklus analyser mv. Disse forskellige tilgange skal i den kommende periode tydeliggøres og styrkes på tværs af skolens undervisningsprogrammer samtidig med, at viden og inspiration fra andre fagfelter og fra praksis integreres i undervisningen.

Arkitektskolen vil blandt andet have fokus på at etablere en fælles digital platform med relevant indhold om bæredygtighed med inspirationsmateriale til underviserne på de forskellige studietrin og styrke den didaktiske opkvalificering inden for området. Herudover er der behov for at tydeliggøre, hvilke kompetencer de studerende skal opnå på de enkelte studietrin gennem et tydeligere curriculum.

For øjeblikket opleves en massiv transformation af branchens tilgang til bæredygtighed, som kræver nye kompetencer og viden. Samfundet efterspørger bæredygtige løsninger på udviklingen af vores landskaber, byer og bygninger i et langsigtet og helhedsorienteret perspektiv.

Arkitektskolen Aarhus vil derfor, udover at styrke dimittendernes kompetencer inden for området, også udvikle efter- og videreuddannelses tilbud inden for bæredygtighed og den grønne omstilling for at imødekomme efterspørgslen i branchen efter ny viden og kompetencer til at håndtere fremtidens klimaudfordringer.

Arkitektskolen planlægger at udbyde efter- og videreuddannelses tiltag i eksempelvis klimatilpasning i landskabs- og byudviklingen. Et kursusforløb som primært henvender sig til kommunerne, rådgivere og andre inden for branchen, som har en særlig interesse for klimatilpasning.

Herudover vil arkitektskolen igangsætte et forberedende arbejde, som skal undersøge mulighederne for at supplere arkitektskolens nuværende master i kulturarv NORDMAK med endnu en nordisk masteruddannelse i bæredygtigt byrums design. Den nye masteruddannelse skal primært henvende sig til færdiguddannede kandidater, der arbejder professionelt med den strategiske udvikling, planlægning og designet af byens rum og landskaber.

Grundlag for vurdering af målopfyldelse

Målopfyldelsen baseres på en samlet vurdering af den opnåede effekt ved udgangen af kontraktperioden. I vurderingen af målopfyldelsen indgår den afsluttende statusredegørelse, der jf. ovenfor omfatter dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer samt redegørelse for gennemførte understøttende aktiviteter.

Styrke relevante kompetencer inden for bæredygtighed og grøn omstilling

- Aftagernes vurdering af dimittendernes kompetencer: "I hvor høj grad lægger I vægt på nyuddannede arkitekters faglige kompetencer inden for bæredygtighed og grøn omstilling?" (Baseline 2021: 16 pct. vurderer, at dimittenderne som regel/altid har det og lægger samtidig vægt på det (77 pct. lægger vægt på det); Kilde: Aftagerundersøgelse for AAA og Det Kgl. Akademi; opgøres hvert tredje år).

- "Hvor meget mener du, at bæredygtighed har fyldt i din uddannelse i forhold til dine interesser og behov?" (Baseline 2021: 36 pct. af dimittenderne svarer, at det har været passende på følgende skala (det har fyldt mere end jeg har brug for, det har været passende, det har fyldt for lidt); Kilde: Dimittendundersøgelse udarbejdet af AAA og Det Kgl. Akademi; opgøres hvert tredje år).
- Dimittendledighed i 4.-7. kvartal efter endt uddannelse. (Baseline 2019: 24,1 pct.; Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus).

Udvikle efter- og videreuddannelse inden for bæredygtighed og grøn omstilling

- Antal kursister på efter- og videreuddannelses tiltag inden for bæredygtighed og den grønne omstilling. (Baseline fastsættes i 2023; Kilde: AAA's egen opgørelse; forventet årlig opgørelse).
- Kursisternes evaluering af forløb. (Baseline: Fastsættes i 2024; Kilde: AAA's egen opgørelse; forventet årlig opgørelse).

Strategisk mål 3

Bedrive forskning af høj kvalitet, der skal bidrage til en bæredygtig udvikling af arkitekturen.

Arkitektskolen vil sikre et stærkt og innovativt forskningsmiljø, der kan være med til at præge arkitekturens og samfundets udvikling. Det drejer sig om styrkede kompetencer i forskningsledelse, som bl.a. skal være med til at øge omfanget af eksterne midler til området. Det handler også om øget fokus på langsigtede strategiske partnerskaber inden for bæredygtighed og grøn omstilling, som skal sikre større forskningsvolumen og bidrage til en bæredygtig udvikling af branchen og det byggede miljø.

Motivation og ambition for målet

Arkitektskolen Aarhus har igennem de senere år målrettet en stadig større del af sin forskning imod bæredygtighed og grøn omstilling. Der er på skolen opbygget en stærk græsrodkultur, som siden skolens grundlæggelse har sat fokus på bæredygtig arkitektur og bosætning i byer og udkantsområder. Med rod i denne kultur har en række markante projekter og partnerskaber igennem de senere år tegnet konturerne af nogle styrkepositioner inden for bæredygtighed og grøn omstilling, som vi ønsker at udbygge de kommende år.

Det drejer sig bl.a. om klimatilpasning, kulturarvsområdet, byudviklingsområdet, materialeområdet, digital fabrikation og nordisk bæredygtig arkitektur. Alle disse forskningsområder har stærke relationer ud af huset til praksis og andre videnskabelige fagligheder, men for at få den samfundseffekt, vi har ambitioner om, er der behov for at øge volumen og for at styrke de eksterne relationer yderligere. Robuste og langsigtede bæredygtige løsninger inden for arkitektur og byplanlægning kræver stærke tværfaglige forskningspartnerskaber, der kan være med til at udstikke nye horisonter for forvaltningen og udviklingen af vores byggede miljøer.

Derfor skal der fokus på forskningslederskab, der i høj grad efterspørges i de faglige miljøer og kan være med til at øge den eksterne forskningsfinansiering de kommende år inden for de forskningsfelter, som arkitektskolen i særlig grad vil

have fokus på såsom klimatilpasning, kulturarv, byudvikling mv. Samtidig skal partnerskaber tænkes i et mere langsigtet strategisk lys, der ud over kvalitet og validitet skal have sigte på forskningsområdernes vækst og faglige effekt på samfundsplan.

Grundlag for vurdering af målopfyldelse

Målopfyldelsen baseres på en samlet vurdering af den opnåede effekt ved udgangen af kontraktperioden. I vurderingen af målopfyldelsen indgår den afsluttende statusredegørelse, der jf. ovenfor omfatter dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer samt redegørelse for gennemførte understøttende aktiviteter.

Styrke forskning inden for bæredygtighed

- Andel af skolens forskere med et formuleret fokus på bæredygtighed. (Baseline 2021: 60 pct.; Kilde: AAA's egen opgørelse på baggrund af indmeldte forskningsplaner; opgøres årligt).
- Andel af publikationer og udstillingsaktiviteter inden for bæredygtighed. (Baseline 2021: Fastsættes i 2022; Kilde: PURE; opgøres årligt).

Øge fokus på eksterne samarbejder

- Andel forskere med eksterne samarbejder, heraf strategiske partnerskaber. (Baseline 2021: 36 pct.; Kilde: AAA's egen opgørelse; opgøres årligt).
- Andel af eksternt finansierede forskningsaktiviteter inden for bæredygtighed opgjort i mio. kr. på delregnskab 3. (Baseline 2021: Fastsættes i 2022; Kilde: Arkitektskolens økonomisystem; opgøres årligt).

Styrke forskningsledelse

- Andel forskere med kompetencer inden for forskningsledelse, dvs. har været på forskningslederkurser. (Baseline 2021: 4 pct.; Kilde: AAA's egen opgørelse; opgøres årligt).

Strategisk mål 4

Videreudvikle en tydelig og eksplicit kunstnerisk tilgang, der skal understøtte arkitektuddannelsen og bidrage til udviklingen af samfundet

Arkitektskolen skal som kunstnerisk baseret videregående uddannelse sikre et fortsat højt kunstnerisk niveau. Arkitektskolen vil videreudvikle og tydeliggøre det kunstneriske videngrundlag som fundamentet under uddannelsen og som metodisk afsæt for arbejdet med arkitekturen og de relaterede samfundsmæssige udfordringer. Det skal blandt andet ske gennem særlige initiativer i didaktisk laboratorium og gennem de studerendes introduktionsforløb Studium Generale.

Motivation og ambition for målet

Arkitektuddannelsen på Arkitektskolen Aarhus har en lang tradition for at uddanne arkitekter med en stærkt kunstnerisk profil, som er af afgørende betydning for udviklingen af det byggede miljø. Det kunstneriske videngrundlag udgør fundamentet under den skabende proces. Det er kilden til nytænkning, æstetisk dannelse og skønhed. Hånd i hånd med en stærk historie- og metodebevidsthed har den kunstneriske ballast under arkitektuddannelsen været med til at forme vores fysiske omgivelser og bidraget til det helstøbte samfund, der af mange andre nationer forsøges gjort efter. Vores fysiske omgivelser, vores byer og landskaber, er kulturskabende og danner basis for vores adfærd og velfærd.

Det presserende behov for grøn omstilling og for en mere bæredygtig arkitekturudvikling udfordrer den kunstneriske-æstetiske praksis, vi igennem generationer har taget for givet. En række nye spørgsmål, der ikke tidligere har været stillet, men som nu synes åbenlyse, fordrer helt nye blikke på det kunstneriske, som det spændingsfelt forandringerne skal udspringe fra. Arkitektskolen vil derfor i den kommende periode sætte fokus på uddannelsens curriculum og hvad en god arkitektuddannelse baseret på den kunstneriske metode vil sige.

Vi har samtidig behov for at løfte den kunstneriske tilgang fra tavs, indforstået viden, til bevidst viden om kunstnerisk metodiske praksisser og deres fortsatte udvikling og relevans for arkitekturen og samfundsudviklingen. Arkitektskolen vil derfor arbejde på at gøre den kunstneriske tilgang eksplicit for skolens studerende og ansatte, og for samfundet omkring os.

Grundlag for vurdering af målopfyldelse

Målopfyldelsen baseres på en samlet vurdering af den opnåede effekt ved udgangen af kontraktperioden. I vurderingen af målopfyldelsen indgår den afsluttende statusredegørelse, der jf. ovenfor omfatter dokumentation for udvikling i de fastsatte indikatorer samt redegørelse for gennemførte understøttende aktiviteter.

Videreudvikle den kunstneriske tilgang på uddannelsen

- "I hvor høj grad lægger I vægt på nyuddannede arkitekters faglige kompetencer inden for arkitektonisk design og formgivning?" (Baseline 2021: 37 pct. af aftagerne lægger vægt på det og vurderer, at dimittenderne har det. 47 pct. af aftagerne lægger vægt på det, men vurderer at nogle af dimittenderne mangler det (93 pct. af aftagerne lægger vægt på det); Kilde: Aftagerundersøgelse udarbejdet af AAA og Det Kgl. Akademi; opgøres hvert tredje år).
- "Hvor meget mener du, at arkitektonisk design- og formgivning har fyldt på din uddannelse i forhold til dine interesser og behov?" (Baseline 2021: 72 pct. af dimittenderne fra AAA mener, det har været passende; Kilde: Dimittendundersøgelse udarbejdet af AAA og Det Kgl. Akademi; opgøres hvert tredje år).
- "Hvor meget mener du, at æstetik har fyldt på din uddannelse i forhold til dine interesser og behov?" (Baseline 2021: 68 pct. af dimittenderne fra AAA mener, det har været passende; Kilde: Dimittendundersøgelse udarbejdet af AAA og Det Kgl. Akademi; opgøres hvert tredje år).
- "Hvor meget mener du, at omsætning af teori og metode til konkret praksis har fyldt på din uddannelse i forhold til dine interesser og behov?" (Baseline 2021: 27 pct. af dimittenderne fra AAA mener, det har været passende; Kilde: Dimittendundersøgelse udarbejdet af AAA og Det Kgl. Akademi; opgøres hvert tredje år).
- "Hvor meget mener du, at arkitekturhistorisk forståelse har fyldt på din uddannelse i forhold til dine interesser og behov?" (Baseline 2021: 40 pct. af dimittenderne fra AAA mener, det har været passende; Kilde: Dimittendundersøgelse udarbejdet af AAA og Det Kgl. Akademi; opgøres hvert tredje år).